

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Situacións de risco para a saúde e radioloxía	Código	750G01013	
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Garcia Sanchez, Maria Matilde	Correo electrónico	matilde.garcia@udc.es	
Profesorado	Darriba Rodríguez, María Del Pilar Garcia Sanchez, Maria Matilde	Correo electrónico	pilar.darriba@udc.es matilde.garcia@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	Materia destinada a describir os conceptos xerais da infección e hixiene na asistencia sanitaria, explicar os procedementos de hixiene e de prevención da infección adquirida nos centros sanitarios, así como identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no devandito contexto. Tamén ten como obxectivos describir e aplicar as manobras de soporte vital básico e instrumental, así como identificar os diferentes sistemas radiolóxicos de diagnóstico e tratamento e os procedementos para unha manipulación segura.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A15	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
A16	Coñecer os principios de radioloxía, radioprotección e prevención e control de infeccións.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C10	CB2 Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Describir os conceptos xerais da infección e hixiene en centros sanitarios.	A16	B1	C6
		B3	C10
		B4	
		B5	
		B11	

Explicar os procedementos de hixiene e de prevención en centros sanitarios.	A16	B1 B2 B3 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no contexto sanitario	A16	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Describir e aplicar as manobras de soporte vital básico e avanzado	A15	B1 B2 B3 B5 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar os diferentes sistemas radiolóxicos de diagnóstico e tratamento e os procedementos para unha manipulación segura	A16	B1 B5 B6	C10

Contidos	
Temas	Subtemas
<p>UNIDADE I.</p> <p>Conceptos xerais das infeccións relacionadas coa atención sanitaria (IRAS). Prevención e control das infeccións no coidado da saúde.</p>	<p>TEMA 1. A infección relacionada coa atención sanitaria (IRAS).</p> <p>TEMA 2. Epidemioloxía e prevalencia da infección hospitalaria en España</p> <p>TEMA 3. Prevención e tratamento da transmisión da IRAS a través do medio sanitario:</p> <p>3.1. Limpeza e desinfección do medio clínico.</p> <p>3.2. Hixiene e desinfección do instrumental e do equipamento clínico.</p> <p>3.3. Esterilización do instrumental</p> <p>TEMA 4. Uso de desinfectantes e antimicrobianos no medio clínico:</p> <p>4.1. Antisépticos e desinfectantes de uso xeral no ámbito clínico.</p> <p>4.2. Normas de utilización e conservación de antisépticos e desinfectantes.</p>

<p>UNIDADE II.</p> <p>Medidas de prevención da infección asociadas a técnicas e procedementos na contorna clínica.</p>	<p>TEMA 5. Procedementos de prevención da infección hospitalaria (IRAS)</p> <p>TEMA 6. Medidas de hixiene xerais de control da infección</p> <p>6.1. Hixiene de mans</p> <p>6.2. Uso de material de protección</p> <p>TEMA 7. Normas para a prevención de infeccións asociadas a procesos hospitalarios:</p> <p>7.1. Prevención da infección da ferida cirúrxica</p> <p>7.2. Prevención da infección asociada a cateterismo intravascular.</p> <p>7.3. Prevención da infección asociada a sondaxe vesical.</p> <p>7.4. Normas para a prevención da infección respiratoria</p> <p>TEMA 8. Outras técnicas e procedementos de prevención da infección hospitalaria.</p> <p>8.1. Medidas de illamento para pacientes con enfermidades infectocontaxiosas</p>
<p>UNIDADE DIDACTICA III:</p> <p>Prevención de riscos laborais no contexto sanitario.</p> <p>Conceptos básicos de Radioloxía. Principios e normas básicas de protección radiolóxica</p>	<p>TEMA 9. Prevención da infección no persoal sanitario #ante enfermidades infectocontaxiosas</p> <p>TEMA 10. Procedementos para a prevención de riscos laborais xenerais no contexto sanitario</p> <p>TEMA 11. Introducción á radioloxía e aspectos biolóxicos das radiacións ionizantes</p> <p>TEMA 12. Principios e normas básicas de protección radiolóxica</p>
<p>UNIDADE DIDACTICA IV:</p> <p>Soporte vital básico e instrumentalizado. Conceptos básicos e manexo</p>	<p>TEMA 13. Parada Cardiorrespiratoria e Soporte Vital Básico. Conceptos básicos</p> <p>TEMA 14. Soporte Vital Básico no adulto e no neno</p> <p>14.1. Soporte Respiratorio: ventilación</p> <p>14.2. Soporte Circulatorio: masaxe cardíaca</p> <p>TEMA 15. Soporte Vital Instrumental</p> <p>15.1. Manexo da vía aérea</p> <p>15.2. Soporte Respiratorio: Osixenación</p> <p>15.3. Soporte Circulatorio: Desfibrilación automática e semiautomática. Manexo do DESA/ DEA</p> <p>TEMA 16. Manexo da Vía Aérea. Manobras de permeabilización e desobstrución da vía aérea (OVACE)</p> <p>TEMA 17. Outras técnicas de Soporte Vital. Situacións especiais</p>
<p>UNIDADE DIDACTICA. V. Simulación práctica e resolución casos</p>	<p>UNIDADE I, II E III. Prevención e control das infeccións no coidado da saúde.</p> <p>UNIDADE IV. Soporte Vital Básico e Instrumental</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	21	31	52
Prácticas de laboratorio	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	21	36	57
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	7	8	15
Proba mixta	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	2	20	22
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. As preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Prácticas de laboratorio	A atención personalizada, que se describe en relación a estas metodoloxías concíbense como momentos de traballo, onde interactúa o alumno co profesor. A forma e o momento en que se desenvolverá indicárase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	TRABALLO TUTELADO (AVALIACIÓN CONTINUA) O/a estudante realizará un traballo de revisión sobre un tema específico exposto polo profesor. Este traballo tutelado supón un 20% da nota final da materia (máximo 2 puntos)	20

Prácticas de laboratorio	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	<p>PRACTICAS DE LABORATORIO/SIMULACIÓNS (AVALIACIÓN CONTINUA)</p> <p>Avaliarase a asistencia ás sesións de laboratorio/simulacóns prácticas, así como o traballo desenvolvido nas mesmas.</p> <p>A realización de todas as prácticas de laboratorio é OBRIGATORIA para superar a materia tanto na primeira como na segunda oportunidade.</p> <p>Os/as estudantes que non realicen as prácticas de laboratorio/simulacóns programadas na materia non poderán optar á proba mixta e figurarán en actas como ?NON PRESENTADO?.</p> <p>Os laboratorios/simulacóns prácticas supoñen un 10% da nota final da materia (máximo 1 punto)</p>	10
Proba mixta	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	<p>PROBA MIXTA (PROBA FINAL ESCRITA)</p> <p>A realización e superación da proba mixta é obrigatoria para superar a materia. É necesario que o/a estudante alcance o 50% (3.5/7) da cualificación da proba mixta para sumar as notas da avaliación continua (Traballo tutelado e laboratorio/simulacóns).</p> <p>Computa o 70 % da nota final da materia (máximo 7 puntos).</p>	70

Observacións avaliación

ASPECTOS A TER EN CONTA NA EVALUACION:

Con carácter xeral, a cualificación final calcularase como suma das notas obtidas nas tres partes que compoñen a avaliación. Con todo, as notas da avaliación continua (traballo tutelado e prácticas de laboratorio/simulacións) SÓ integrarán esa suma se o/o alumno/para ha alcanzado polo menos 3.5 puntos na proba mixta.

A aplicación das porcentaxes correspondentes á AVALIACIÓN CONTINUA (Traballo tutelado e prácticas de laboratorio/simulacións), realizarase a condición de que o alumno alcance o 50% da nota correspondente á proba mixta.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

A avaliación anteriormente descrita é a PROGRAMADA para todos os/as estudantes con MATRICULA COMÚN que se presenten á primeira e segunda oportunidade.

A asistencia aos laboratorios/ simulacións prácticas é OBRIGATORIA para concorrer á proba escrita da primeira e segunda oportunidade.

Os/as estudantes que non se presenten á proba mixta figurarán en actas como NON PRESENTADO.

As probas de avaliación continua superadas na primeira oportunidade conservaranse para a segunda oportunidade, coa cualificación obtida.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Para a Segunda Oportunidade (xullo) aplicaranse os mesmos criterios de avaliación que para a Primeira Oportunidade (xaneiro).

ESTUDANTES CON RECOÑECIMENTO DE DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL:

Ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial aplicaranse os criterios anteriormente expostos para primeira e segunda oportunidade coas excepcións seguintes na avaliación continua:

Ofrecerase a posibilidade de realizar o traballo tutelado de maneira individual. A realización das prácticas de laboratorios/ simulacións son obrigatorias para superar a materia, e adaptaranse á dispoñibilidade do estudante dentro das datas establecidas para as mesmas. Para acollerse a esta modalidade será necesario que o/a estudante comuníquello ao profesor responsable ao comezo da materia para facilitar a organización.

As condicións establecidas neste apartado tamén son de aplicación ao alumnado con dispensa académica de exención de asistencia.

DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA:

De acordo á normativa da UDC, admítase dispénsaa académica nesta materia, salvo no caso de asistencia aos laboratorios prácticos/simulacións que é obrigatoria para todo o alumnado.

OPORTUNIDADE ADIANTADA:

Os/as estudantes que soliciten OPORTUNIDADE ADIANTADA deberán examinarse por escrito a través dun único exame que se celebrará na data oficial aprobada en Xunta de Facultade.

MATRÍCULA DE HONRA:

Os/as estudantes que desexen optar a matrícula deberán cumprir os seguintes requisitos:

Obter unha nota superior a 9.5 na cualificación final da materia. Obter a máxima nota na proba escrita da materia. Superar as actividades de avaliación continua, que se expoñan na materia, coa máxima nota. Tras a aplicación dos criterios establecidos, a decisión final quedará supeditada á consideración dos profesores da materia.

FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

Segundo o establecido na normativa da UDC:

Se durante a realización dunha proba de avaliación os profesores responsables teñen coñecemento da quebra dos principios de decoro, legalidade ou mérito individual tales como o uso de documentos ou instrumentos non permitidos, a copia ou intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, a comunicación entre estudantes ou un comportamento impropio, procederá á expulsión inmediata do estudante da proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano ou director xunto coas verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese proceder de acordo coa cualificación da falta cometida polo alumno infractor. Queda prohibido o acceso á realización das probas de avaliación con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles acesos, non expresamente autorizados polo profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión da proba, despois de redactar a acta correspondente que se enviará ao centro. A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia. Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederá a modificar a súa

calificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica

- EPINE 2022 (2022). Estudio de Prevalencia de la Infeccion Nosocomial en España (EPINE). Sociedad Española de Medicina Preventiva y Salud Pública
- Consejo Europeo de Resucitación (2021). Recomendaciones sobre resucitación del Consejo Europeo de Resucitación.
- Centros para el Control y la Prevención de Enfermedades (CDC) (2023). Normas y procedimientos del CDC de Atlanta.
- Redondo Castán, Luis Carlos (2018). Soporte vital básico y avanzado. 6ª ed. Alcalá La Real : Formación Alcalá
- Ministerio de Sanidad (2023). Normas y procedimientos actualizados en prevención de la infección en centros sanitarios . Madrid
- Salcedo Leal, Inmaculada, Romero Muñoz Mª Jesus, Ruiz Montero, Rafael, Hugo Aginagalbe, Adrián (2018). Stop Infecciones Hospitalarias, 2ª Edición. Amazing Books, Zaragoza.
- Fernández-Crehuet Navaja, J., Gestal Otero, JJ, Delgado Rodríguez, M., Bolúmar Montrull, F., Herruzo (2015). Medicina preventiva y salud pública. 12ª Ed.. Barcelona

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Biología/750G01002

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5:

?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":

A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos, no caso de se realizar en papel: non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Esta materia ten en conta as recomendacións de

PERSOA E IGUALDADE DE XERO: Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías